

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling

mantelzorg

kwetsbare groepen

vrijwillige inzet

huiselijk en seksueel geweld

leefbaarheid

Wat is de toekomst van oudere vrijwilligers?

Oudere vrijwilligers kunnen client worden: oplossingen
en voorbeelden uit onderzoek

Jolanda Elferink, j.elferink@movisie.nl

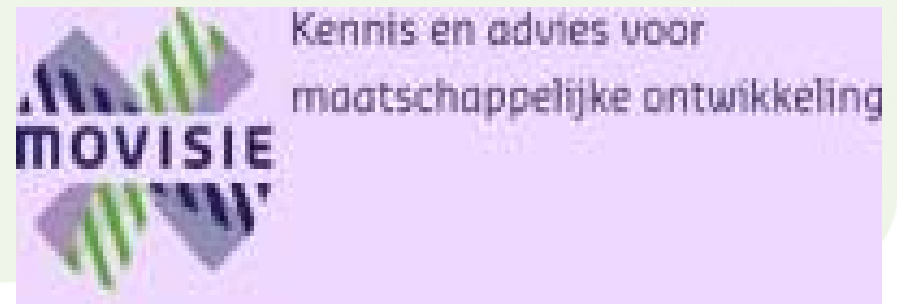
Aanleiding onderzoek

- Aantal vrijwilligers 55+ groeit
- Vitale en goed opgeleide ouderen waaruit voor allerlei vormen van vrijwillige inzet gerekruteerd kan worden
- Maar: ook meer beperkingen op hoge leeftijd
- Hier weinig aandacht voor
- Soms weinig onderscheid tussen vrijwilligers en cliënten (dezelfde leeftijd en beperkingen)
- Gevolg kan zijn: oudere vrijwilligers worden 'ontslagen' of gaan 'met pensioen'
- Gemiste kans voor zowel vrijwilliger als organisatie

Onderzoek

Quickscan van MOVISIE en Vilans naar (voor)oordelen en belemmeringen rond vrijwilligerswerk door ouderen met beperkingen (die zelf cliënt zouden kunnen zijn van de zorg- of welzijnsorganisatie)

Een eerste verkenning

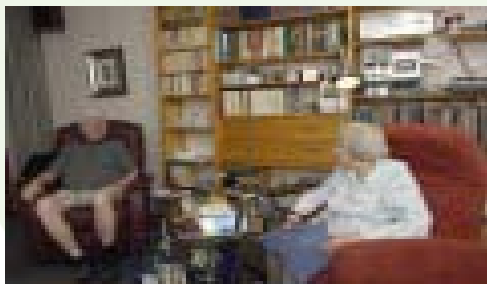

Opvallende resultaten

- 158 Respondenten digitale enquête (zorg- en welzijnsorganisaties, nog geen ouderenorganisaties)
- Aanvullende telefonische interviews
- Het grootste aantal vrijwilligers is tussen de 50 en 70 jaar oud (bij 46 % van de organisaties)
- Bijna geen vrijwilligers onder de 30 jaar oud (bij 99% van de organisaties minder dan 25% vrijwilligers onder de 30)

Opvallende resultaten 2

- Het merendeel van de vrijwilligers is vrouw (bij meer dan driekwart van de ondervraagde organisaties)
- Bij 8,5 % van de ondervraagden is meer dan 50% van het vrijwilligersbestand 70 + met beperkingen (nog geen ouderenorganisaties ondervraagd)

Voornaamste activiteiten die oudere vrijwilligers (70+) verrichten

- Bezoek brengen en gezelschap houden (84%),
- Activiteiten en soos begeleiden (75%)
- Gastvrouw/heer (67%)
- Meegaan bij excursies (52%)
- Maaltijdvoorziening (42%)
- Vervoer bieden (35%)

Voornaamste redenen dat oudere vrijwilligers (70+) nog actief blijven binnen de organisatie

- Invulling aan dagelijks leven (89%)
- Iets voor een ander willen betekenen (83%)
- Betrokken zijn en blijven bij de maatschappij (52%)
- Andere vrijwilligers ontmoeten (45%)
- Bang voor isolement bij stoppen (41%)
- Actief en fit blijven (34%)
- Kwaliteiten blijven inzetten (30%)

Problemen in de uitvoering

Voornaamste:

de vrijwilligers zijn fysiek niet meer in staat de activiteiten uit te voeren (52%)

Ook:

De vrijwilligers zijn niet aanspreekbaar op het feit dat ze er niet meer toe in staat zijn (11%)

VB:

“Andere vrijwilligers moeten daarom wat extra werk doen”

“Iemand gebruikt de koffiekar als rollator”

“Iemand is slecht te verstaan”

Mogelijkheden die organisaties zien

- Aandacht en tijd van deze vrijwilligers inzetten, daar is altijd behoefte aan in zorg en welzijn (64%)
- De vrijwilligers activiteiten te laten uitvoeren die volgens de organisatie passen bij hun vaardigheden (55%)

VB uit interviews:

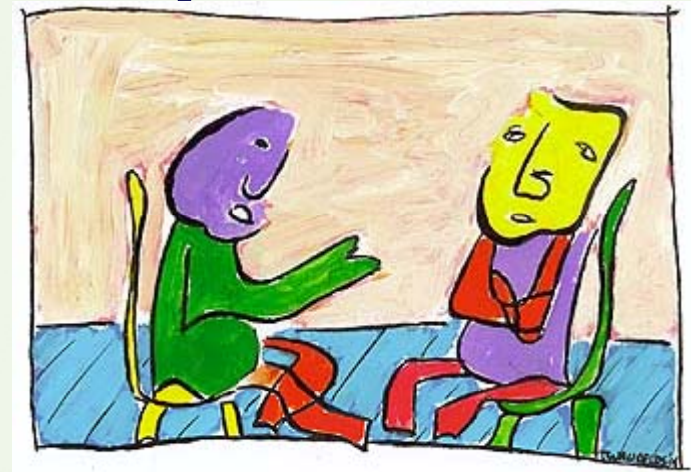
“expertise 75 plussers gebruiken om nieuwe vrijwilligers in te werken”

“fysiek minder belastende taken laten uitvoeren”
(bijv. Krant lezen met bewoner)

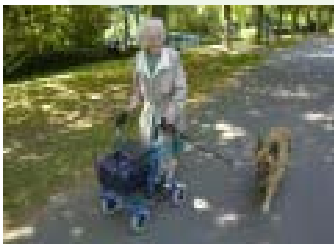
‘zet oudere vrijwilliger naast jonge vrijwilliger’

Op welke manier kan de organisatie voorkomen dat de inzet van oudere vrijwilligers problemen oplevert?

- Informele gesprekken (11%)
- Formele gesprekken (53%)
- Leeftijdsgrens stellen (11%)

De coordinator vrijwilligerswerk is bij 91% van de organisaties verantwoordelijk.

Voorbeelden van op welke manier de organisatie oudere vrijwilligers die (moeten) stoppen van dienst kan zijn

- Afscheidscadeau
- Afscheidsfeest
- Erevrijwilliger
- Bijeenkomsten (bijv. koffieochtend) organiseren
- Huisbezoek
- Attentie bij speciale gelegenheid
- Nieuwsbrief

Stellingen

- De inzet van oudere vrijwilligers mag niet ten koste gaan van de dienstverlening aan cliënten (92%)
- De dienstverlening aan cliënten staat voorop (81%)
- Oudere vrijwilligers met beperkingen kunnen nog prima functioneren binnen een organisatie als die zorgt voor passende activiteiten (85%)
- De organisatie heeft de verantwoordelijkheid vrijwilligerswerk aan te passen aan de mogelijkheden van de vrijwilliger (46%)